

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็ก ตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตาม ศักยภาพภายใต้บริบทสังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจ ของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อ ตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 3) การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ได้กำหนดวิสัยทัศน์สำหรับการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีจิตสำนึกสาธารณะ มี ระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณภาพชีวิต มีทักษะและความรู้ พื้นฐานทั้งในการดำรงชีวิตและในการทำงานอย่างเหมาะสม เด็กปฐมวัยควรได้รับการพัฒนาและ เตรียมความพร้อมให้สามารถเรียนรู้และมีพัฒนาการตามวัยทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง และ ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้ในสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้ สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : 12-15) การสร้างจริยธรรมให้กับเด็ก สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อจริยธรรมที่สำคัญ การสอนและสร้างความเข้าใจให้กับเด็กของ ผู้ปกครองและการจัดกิจกรรมประสบการณ์ที่สอดคล้องความต้องการความสนใจของเด็ก จึงมี ความหมายต่อการปลูกจิตสำนึกให้ภูมิใจและเห็นคุณค่าในการทำสิ่งที่ดี สิ่งที่ได้เด็กได้ซึมซับ ความงดงามอย่างสม่ำเสมอ ความสำคัญการให้เด็กฝึกปฏิบัติที่ดั่งาม พุด แสดงออก กระทบเป็นสิ่งที่ สังคมยอมรับ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จะต้องได้รับการจัดประสบการณ์กระบวนการเรียนรู้ที่เกิด การรับรู้และการมีส่วนร่วมตามความต้องการของเด็กเอง (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2548 : 49-50) วิฤตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงได้สร้างความกดดันให้มีความจำเป็น อย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ให้สามารถผลิตทรัพยากรที่มีความ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรมอีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวอยู่ใน สังคมอย่างมีคุณภาพ ปัญหาของสังคมที่มีผลกระทบต่อเด็กปฐมวัยไทย คือ ความอ่อนแอ ของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก ที่ไม่เหมาะสมอันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของ เด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อม ต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการหลงไหลเข้ามาของ วัฒนธรรมต่างๆ จากภายนอกส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ.

2546 : ความน่า) อีกทั้งขาดการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันเหตุการณ์ กระบวนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยผ่านการเล่น เนื่องจากการเล่นเป็นธรรมชาติของเด็กอย่างหนึ่งและมีความสำคัญมากเพราะเด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากประสบการณ์ในการเล่น การได้ใช้ประสาทสัมผัส เช่นการเห็น การสัมผัส ทำให้การเรียนรู้เกิดได้โดยตรงจากการเล่นของเด็กซึ่งจะมีคุณค่ามากสำหรับเด็กในการที่จะช่วยให้เด็กเกิดพัฒนาการทุกด้าน ซึ่งยังเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ของเด็ก ให้กว้างขวางดังนั้นการจัดประสบการณ์ เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัย เป็นการปูพื้นฐานความพร้อมให้เด็กได้ครบทุกด้าน ควรให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ความเชื่อหลักที่สำคัญ คือ การพัฒนาเด็กสามารถทำได้ด้วยการให้เด็กเป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้ ความร่วมมือ มิตรภาพและ การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อค้นคว้าหาคำตอบในเรื่องที่ตนสนใจ โดยคำนึงถึงวัยและความสามารถของเด็ก การรับรู้ความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมสร้างความตระหนักและลงมือทำการใดๆ ในการปกป้องดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสถานะที่เป็นธรรมชาติ สะอาด สดใส สวยงามและมีคุณค่าอยู่ตลอด วิธีพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้รับรู้และมีส่วนร่วมที่ดี ต้องให้เด็กได้พบได้เห็น ได้สัมผัส ได้ใกล้ชิด ได้เข้าร่วมอยู่ในสถานการณ์จริงได้ประสบปัญหา ได้ลงมือหาแนวทางแก้ไขปัญหามีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางนำไปสู่การนำความรู้ไปใช้ได้จริง และมีทักษะในการปฏิบัติ (กุลยา ตันติผลาชีวะ 2545 : 80) โดยที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดไว้เป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ 12 ประการ ได้แก่ การมีสุขภาพกายและจิตที่ดี มีความสุข มีกล้ามเนื้อใหญ่-เล็กที่แข็งแรง สามารถใช้ได้อย่างประสานสัมพันธ์กัน มีคุณธรรมจริยธรรมมีความชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สามารถช่วยเหลือตนเองได้ มีความรักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และทักษะในการแสวงหาความรู้ (กรมวิชาการ. 2546 : 31) การกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ดังกล่าว จึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในการเตรียมพัฒนาการให้แก่เด็กให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งในการเตรียมพัฒนาการให้แก่เด็กนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัย 4-6 ปี เป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเป็นไปในลักษณะยังไม่เข้าใจ ความหมายของคำและเรื่องราวยังไม่แจ่มแจ้ง ดังนั้น จึงควรได้เรียนรู้ผ่านการสัมผัส สัมผัส ทดลอง และลงมือกระทำต่อวัตถุด้วยตนเอง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 12 – 13) การพัฒนาพัฒนาการให้กับเด็กนั้นมีความสำคัญ เพราะเด็กก่อนวัยเรียนจัดเป็นวัยต่อเนื่องระหว่างบ้านกับโรงเรียน เป็นช่วงอายุที่ละเอียดอ่อนเป็นวัยทองของชีวิต ซึ่งสมองเด็กเปรียบเหมือนฟองน้ำที่ดูดซับหรือปลูกฝังให้เป็นอย่างไรก็ได้ ดังนั้นการที่เด็กมาโรงเรียนเป็นครั้งแรกในชีวิตของเขานั้น เขาจะนำสภาพชีวิตของเขามาด้วย ทั้งสภาพทางร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ สติปัญญาและความเชื่อ และจะพบว่าเด็กบางคนเรียนรู้ได้เร็ว บางคนเรียนรู้ได้ช้า การที่เด็กเรียนได้ดีเพียงใด สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ เขาพร้อมที่จะเรียน พัฒนาการทางการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสอนระดับนี้มาก พัฒนาการของเด็กในการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับพัฒนาการของเด็ก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2527 : 747) และจากผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (กรมวิชาการ. 2540 : 10)

พบว่าเด็กที่ได้รับการเตรียมพัฒนาการมีพัฒนาการในการเรียนสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้รับการเตรียมพัฒนาการ การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กระดับปฐมวัยนั้น ประสบการณ์ที่จัดจะต้องสนองต่อพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้านและกิจกรรมที่จะจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กนั้นจะต้องบูรณาการให้ครอบคลุมกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรม และกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่เร้าความสนใจและตรงตามความต้องการของเด็ก จะช่วยให้เด็กสนุกสนานและมีความสุขกับการปฏิบัติกิจกรรม ในขณะที่เดียวกันก็ต้องพยายามสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กด้วย ดังนั้นการที่จะจัดกิจกรรมที่จะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์ให้เป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้เรียนระดับปฐมวัยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ตลอดจนมาตรฐานด้านผู้เรียนของสำนักงานรับรองมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา (สมศ.) จากแนวคิดที่กล่าวมาแล้วนี้ มีผลทำให้ครูนำนวัตกรรมการสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายในระดับปฐมวัยที่เป็นการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น หลักสูตรโฮสโคป การสอนแบบโครงการ การสอนภาษาโดยเน้นประสบการณ์เป็นต้น โดยมุ่งเน้นจูงใจให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ และเรียนรู้อย่างมีความสุข (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2544 : 16)

การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีความเชื่อพื้นฐานว่าเด็กเกิดการเรียนรู้พัฒนาสติปัญญาและทัศนคติขึ้นเมื่อการปฏิสัมพันธ์และทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ตัวเด็ก ภายใต้อารมณ์ที่เด็กได้รับการปฏิบัติ (วัฒนา มัคคสมัน. 2539 : 1) การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เป็นรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเด็กจะเป็นผู้มีบทบาทในการเลือกเรื่องหรือหา วิธีการที่จะศึกษา หาความรู้ด้วยตนเอง และมีครูที่ยอมรับความคิดเห็นของเด็กแสดงให้เด็กเห็นว่า ครูให้ความสนใจเชื่อมั่นในความคิดของเด็ก และให้โอกาสที่จะเรียนรู้ ตามความคิด และวิธีการของตนเอง เพื่อแสวงหาคำตอบและเสนอผลการค้นหาคำตอบและเสนอผลการค้นหาคำตอบด้วยงานที่สร้างขึ้น โครงการจะมีความแตกต่างกันอาจจะใช้เวลาประมาณสัปดาห์หรือนานกว่านี้ขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็ก (อุทัย บุญโท. 2544 : 2) ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบโครงการเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งให้ความสำคัญกับความต้องการและความสนใจของเด็กได้ศึกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกตามความสนใจ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมในโครงการออกเป็น 3 ระยะคือระยะที่ 1 ทบทวนความรู้ ความสนใจของเด็ก เด็กและครูเลือกหัวเรื่องที่จะสืบค้นหัวเรื่องอาจเสนอโดยเด็ก หรือทั้งครูและเด็ก แล้วทำแผนที่ความคิด (Mind-Map) เพื่อระดมความคิดร่วมกับเด็กหัวเรื่องโครงการ ระยะที่ 2 ให้โอกาสเด็กค้นคว้าและมีประสบการณ์ใหม่ ในระยะนี้ถือเป็นหัวใจของโครงการ ครูเป็นผู้จัดหาเตรียมแหล่งข้อมูลให้เด็กสืบค้น หรือแม้แต่การออกไปศึกษานอกสถานที่ ระยะที่ 3 ประเมินสะท้อน และแลกเปลี่ยนโครงการ เป็นระยะสรุปเหตุการณ์การเตรียมเสนอรายงานและผลที่ได้ในรูปแบบของการจัดการแสดงการค้นพบ (อุทัย บุญโท. 2544: 2) จากแนวคิดและหลักการของการจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนโครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลบนพื้นฐานหลักการ

จัดการศึกษาแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำได้และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยมีครูเป็นผู้จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ ื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายโดยผ่านกิจกรรมของโครงการ

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้รายงานจึงได้มีความสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่อง การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี การจัดประสบการณ์ตามแนวการสอนแบบโครงการ (Project Approach) เพื่อพัฒนาความคิด รวบยอดทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย และใช้เป็นแนวทางสำหรับครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการเรียนการสอนระดับปฐมวัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้รูปแบบ การประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) เพื่อประเมินด้านบริบท (context) ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ด้านกระบวนการ (process) และด้านผลผลิต (product) ซึ่ง มีความเหมาะสมในการประเมินโครงการนี้ เพราะเป็นการประเมินผลของโครงการทั้งระบบ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบที่ประเมินองค์ประกอบ ทุกๆ ด้าน ทั้งระบบ สามารถประเมินปัจจัยหรือองค์ประกอบของโครงการได้ครบถ้วน จึงได้เลือกใช้ การประเมินแบบชิปปี้ มาใช้กับโครงการนี้ อีกทั้ง มีความเหมาะสมกว่า เพราะมีการประเมินอย่าง ต่อเนื่อง ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วน ทำให้เห็นผลการประเมินได้ทุกด้าน สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนา แผนและการปฏิบัติ เพื่อให้โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อประเมินการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ในการศึกษาเชิงประเมินครั้งนี้ ผู้รายงาน ศึกษาการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้แบบจำลองการประเมินของชิปปี้ (CIPP Model) เป็นแนวทางการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้คือ

1. การประเมินด้านบริบท (context) ประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของ โครงการในเรื่องของ นโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประเมินเกี่ยวกับความพร้อมของทรัพยากรและการ ปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งประกอบด้วย บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ
3. ด้านกระบวนการ (process) ประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ เกี่ยวกับ กระบวนการและกิจกรรมดำเนินงาน ตามกิจกรรมของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ระดับปฐมวัย ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ การนิเทศ ติดตามผล การประเมิน และปรับปรุงแก้ไข

4. ด้านผลผลิต (product) คือ ผลการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งประเมิน การดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยใช้แบบจำลองการประเมินของชิปปี้ (CIPP Model) เป็นแนวทางการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านบริบท (context) ประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของโครงการในเรื่องของนโยบาย หลักการและวัตถุประสงค์ ว่ามีความเหมาะสมและการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด
2. ด้านปัจจัยนำเข้า (input) ประเมินเกี่ยวกับความเพียงพอของทรัพยากรและการปฏิบัติเพื่อระดมทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินงานของโครงการ ประกอบด้วย บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ
3. ด้านกระบวนการ (process) ประเมินเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการว่ามีความสำเร็จและการปฏิบัติมากน้อยเพียงใดในเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการและกิจกรรมดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย การนิเทศ ติดตามผล การประเมิน และปรับปรุงแก้ไข และด้านผลผลิต
4. ด้านผลผลิต (product) ประเมินเกี่ยวกับความสำเร็จและคุณภาพของผลผลิตตามความพึงพอใจ ของผู้บริหาร และครู ว่ามีผลที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนและนักเรียนมากน้อยเพียงใด คือ ประเมินเกี่ยวกับผลผลิตของโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน และครูปฐมวัย จำนวน 12 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 จำนวน 315 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 332 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้รายงาน ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน ครูปฐมวัย จำนวน 12 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 165 คน จากการขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973, p.125)

ที่ความคลาดเคลื่อน 0.01 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 182 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต ประกอบด้วย การประเมินด้านผลการดำเนินงานและการประเมินผลกระทบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย หมายถึง โครงการตามแผนปฏิบัติการ ของโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2556

การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย หมายถึง กระบวนการวัดที่มีการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำไปใช้ในการตรวจสอบการดำเนินงานของการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ในการวิจัยครั้งนี้ ได้นำรูปแบบซีปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินโครงการ ประกอบด้วย การประเมินองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี และรองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

ครูปฐมวัย หมายถึง ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 -2 ในโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 -2 ในโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 -2 ในโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษานี้ทำให้

1. โรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี ทราบข้อมูล การดำเนินงาน ตามการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย ปรับปรุงวางแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย
2. โรงเรียน นำผลการประเมินไปกำหนดนโยบายและวางแผน จัดกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น
3. ครูปฐมวัยและผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ผู้ปกครอง ชุมชน เห็นความสำคัญของการจัดประสบการณ์แบบโครงการ และให้การสนับสนุนและเกิดความร่วมมือ มีส่วนในการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนเกิดความเข้มแข็ง เกิดผลดีกับนักเรียน และโรงเรียน